

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 644/2020
08.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби из члана 344а. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Тресиглавића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К-172/2018 од 08.10.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 126/20 од 20.02.2020. године, у седници већа одржаној дана 08.09.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Тресиглавића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К-172/2018 од 08.10.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 126/20 од 20.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К-172/2018 од 08.10.2019. године, исправљеном решењем Вишег суда у Новом Саду К-172/18 од 25.11.2019. године окривљени АА, поред окривљеног ББ, оглашен је кривим због кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби из члана 344а. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 10 месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од 2 године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, а уколико прекрши забрану присуствовања одређеним спортским приредбама, условна осуда ће бити опозвана и осуђен је на новчану казну у износу од 20.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде. Уколико новчану казну у остављеном року не плати, иста ће бити замењена казном затвора и то тако што ће сваких започетих, а неплаћених 1.000,00 динара новчане казне бити замењено за 1 дан казне затвора.

На основу члана 344а. став 6. КЗ и члана 89б КЗ, према окривљеном АА изречена је мера безбедности забране присуствовања спортским приредбама и то свим фудбалским утакмицама ФК „Фрушкогорски партизан“ Буковац у трајању од 1 године

од дана правноснажности пресуде и одређено да је дужан да се пре почетка времена одржавања сваке фудбалске утакмице наведеног клуба јави подручној полицијској управи, односно полицијској станици на подручјима на којим се затекне и да борави у њиховим просторијама за време одржавања фудбалске утакмице. Одлучено је и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 126/20 од 20.02.2020. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, бранилаца окривљених АА и ББ а пресуда Вишег суда у Новом Саду К-172/2018 од 08.10.2019. године, исправљена решењем Вишег суда у Новом Саду К-172/18 од 25.11.2019. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Мирослав Тресиглавић у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан, побијане пресуде укине и предмет врати на поновно суђење.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, обзиром да су побијане пресуде утемељене на правној квалификацији кривичног дела из члана 344а. став 1. КЗ, описаног у оптужном акту, који је Више јавно тужилаштво поднело против АА и ББ дана 14.11.2018. године. По ставу одбране, лица која по Статуту градског спортског савеза имају својство обавезног и дозвољеног учесника спортског такмичења и манифестације, не могу бити извршиоци овог кривичног дела, а имајући у виду Европску конвенцију о насиљу и недоличном понашању гледалаца на спортским приредбама, посебно фудбалским утакмицама, те Закон о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, као и став Апелационог суда у Београду. Како је, у конкретном случају, дошло до физичког обрачуна учесника спортске приредбе и то на самом терену, односно фудбалера међусобно и фудбалера и судије, то се радње за које је првостепени суд огласио окривљеног кривим, а другостепени суд потврдио, не могу правно квалификовати као радње извршења кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби из члана 344а став 1. КЗ, јер окривљени АА као играч фудбалског тима не може бити извршилац овог кривичног дела.

Изнети наводи по ставу Врховног касационог суда су неосновани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 344а. став 1. КЗ („Службени гласник РС“ број 111 од 29.12.2009. године) прописано је више алтернативних начина извршења овог кривичног дела, без ограничења круга лица која могу бити извршиоци прописаних радњи, под условом да су присутни на спортској приредби. Први од законом прописаних алтернативних начина извршења овог кривичног дела, као извршиоца означава оног „ко физички нападне или се физички обрачунава са учесницима спортске приредбе или јавног скупа“, а управо за тај начин извршења предметног кривичног дела - „физички напао другог учесника спортске приредбе-играча ФК „ТСК“ Темерин“ окривљени АА је првостепеном пресудом оглашен кривим. Одредбом члана 2. став 5. Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама („Службени гласник РС“ број 67/2003 ... 87/2018) учесницима спортске приредбе сматрају се сва лица присутна на спортској приредби. Дакле, извршилац кривичног дела из члана 344а. став 1. КЗ-а учињеног на начин утврђен првостепеном пресудом (физичким нападом или физичким обрачунавањем) може бити свако ко на спортској приредби према било ком присутном лицу, односно учеснику те приредбе предузме ту радњу извршења, без обзира у ком својству јој присуствује.

Сходно изнетом, играчи и судије као учесници спортске приредбе могу бити како активни, тако и пасивни субјекти овог кривичног дела, јер из законског описа бића кривичног дела из члана 344а. став 1. КЗ произилази да се и они сматрају лицима присутним на спортској приредби.

Европски споразум о насиљу и недоличном понашању гледалаца на спортским приредбама, посебно на фудбалским утакмицама („Службени лист СФРЈ“ – Међународни уговори бр. 9/90) на који се бранилац позива, представља правни оквир којим се обавезују државе потписнице да у оквиру својих уставних одредби, предузму одговарајуће мере за спровођење одредби споразума, с тим што се наведени споразум односи само на један сегмент насиља и недоличног понашања на спортским приредбама – насиље гледалаца. Закон о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама („Службени гласник РС“ бр. 67/2003... 87/2018), утврђује мере за спречавање насиља и недоличног понашања свих лица присутних на спортској приредби, дакле шире поставља круг лица на која се односи, што овај закон не чини супротним одредбама Европског споразума.

Имајући у виду напред наведено, произилази да одредбе Европског споразума као и одредбе Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама не искључују примену одредбе члана 344а. Кривичног законика, на сва лица присутна на спортској приредби која изврше било коју од алтернативно прописаних радњи извршења предметног кривичног дела, због чега су неосновани наводи захтева за заштиту законитости, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, односно којима се из круга лица која могу бити извршиоци овог кривичног дела искључују сва друга лица присутна на спортској приредби, осим гледалаца.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче и повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводима да се побијане правноснажне пресуде заснивају на доказима, на којима се по одредбама ЗКП не могу заснивати и као незаконите доказе означава: записник о препознавању лица дана 24.05.2018. године и записник о препознавању лица од 20.09.2018. године, у коме

окривљени ББ, односно сведок ВВ, препознају окривљеног АА као лице које је ударило њиховог саиграча оштећеног ГГ, као и записник од 24.05.2018. године, у коме АА препознаје ББ. Као разлог незаконитости ових доказа бранилац наводи да два од поменутих три записника нису потписана испод текста сваке странице од стране лица које препознаје, као и да лица која препознају нису пре радње препознавања описали изглед и карактеристике окривљеног, а што је у директној супротности са одредбом члана 90. и члана 100. ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Ово са разлога јер, из списка предмета произилази и то из: записника о препознавању лица МУП-ПУ Нови Сад, ПИ Петроварадин од 24.05.2018. године да је извршена доказна радња препознавања лица - окривљеног АА од стране окривљеног ББ; записника о препознавању лица МУП-ПУ у Новом Саду, ПИ Петроварадин од 24.05.2018. године да је извршена доказна радња препознавања лица - окривљеног ББ од стране АА и записника о препознавању лица МУП-ПУ у Новом Саду, ПИ Петроварадин од 10.09.2018. године да је извршена доказна радња препознавања лица – окривљеног АА од стране сведока ВВ, као и да су исте обављене у свему у складу са одредбама Законика о кривичном поступку и то у складу са одредбама чланова 100. и 90. ЗКП, а на чије повреде бранилац окривљеног неосновано указује у захтеву. Наведеним одредбама прописан је начин на који се врши радња препознавања лица од стране сведока, односно окривљеног. Наиме, из наведених записника јасно произилази да су овој доказној радњи присуствовали јавни тужилац, овлашћено службено лице ПИ Петроварадин и записничар, као и браниоци окривљеног АА и окривљеног ББ, да је доказна радња извршена у посебној просторији за препознавање ПИ Петроварадин, као и да су записници потписани од стране заменика вишег јавног тужиоца, сведока, овлашћеног службеног лица, записничара и бранилаца окривљених.

Одредбом члана 100. ЗКП прописано је да ако је потребно да се утврди да ли сведок препознаје одређено лице или предмет, односно њихове особине које је описао, препознавање ће се обавити у складу са чланом 90. овог законика, да ће се препознавање лица у предистражном поступку и истражи обавити тако да лице које је предмет препознавања не може да види сведока нити сведок може да види то лице пре него што приступи препознавању, те да ће се у предистражном поступку и истражи препознавање лица обавити у присуству јавног тужиоца.

Одредбом члана 90. прописани су услови препознавања лица или предмета и наведено је да ако је потребно да се утврди да ли окривљени препознаје одређено лице или предмет, односно његове особине које је описао, показаће му се то лице или предмет заједно са другим њему непознатим лицима или предметима чије су основне особине сличне онима какве је описао. Након тога ће се од окривљеног затражити да ли је лице или предмет може да препозна са сигурношћу или са одређеним степеном вероватноће и да у случају потврдног одговора на препознато лице или предмет укаже.

Имајући у виду наведено, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, обзиром да је доказна радња – препознавање лица, извршена у складу са одредбама члана 90. и 100. ЗКП, јер се наведеним одредбама не

тражи, односно исте не прописују да, записници о препознавању лица буду потписани на свакој страни. Такође, поступак препознавања претпоставља да окривљени најпре опише лице или предмет, односно његове особине, након чега се прелази на поступак препознавања, али овај корак није нужан, нити утиче на законитост изведеног доказа или његову доказну снагу.

Имајући у виду наведено, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, којим указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

У преосталом делу захтева за заштиту законитости, бранилац окривљеног наводи да изабрани маркиранти, који су били у реду за препознавање приликом сачињавања записника о препознавању лица, не одговарају грађи, конституцији и годинама окривљеног, поготову када је неспорно да је окривљени фудбалер и чији опис одговара специфичној грађи и телесној конституцији. Како се, по ставу Врховног касационог суда, напред изнетим наводима захтева за заштиту законитости, указује на повреду закона из члана 440. ЗКП, то се овај суд није упуштао у оцену истих, јер погрешно и непотпуно утврђено стање (члан 440. ЗКП) не представља законски разлог због кога окривљени и његов бранилац могу поднети захтев за заштиту законитости.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Тресиглавића, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић